

**ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

SPRENDIMAS

**DĖL BUDINČIO IR NUOLATINIO GLOBOTOJO, GLOBĖJO (RŪPINTOJO) IR
GLOBOS CENTRO VEIKLOS ORGANIZAVIMO ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖJE
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2025 m. balandžio 24 d. Nr. T1-117
Šilalė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 14 straipsnio 1 dalimi ir 2 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 12 dalimi ir 15 straipsnio 2 dalies 30 punktu, vykdydama Globos centro veiklos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. A1-28 „Dėl Globos centro veiklos aprašo patvirtinimo“ 80 punktą, Šilalės rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

1. Patvirtinti Budinčio ir nuolatinio globotojo, globėjo (rūpintojo) ir globos centro veiklos organizavimo Šilalės rajono savivaldybėje tvarkos aprašą (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2024 m. liepos 25 d. sprendimą Nr. T1-207 „Dėl Budinčio ir nuolatinio globotojo, globėjo (rūpintojo) ir globos centro veiklos organizavimo Šilalės rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“.
3. Paskelbti informaciją apie šį sprendimą vietinėje spaudoje, o visą sprendimą – Šilalės rajono savivaldybės interneto svetainėje www.silale.lt ir Teisės aktų registre.

Savivaldybės meras

Tadas Bartkus

BUDINČIO IR NUOLATINIO GLOBOTOJO, GLOBĖJO (RŪPINTOJO) IR GLOBOS CENTRO VEIKLOS ORGANIZAVIMO ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Budinčio ir nuolatinio globotojo, globėjo (rūpintojo) ir globos centro veiklos organizavimo Šilalės rajono savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato budinčio ir nuolatinio globotojo, globėjo (rūpintojo) ir Šilalės rajono socialinių paslaugų namų Globos centro (toliau – Globos centras) veiklos tikslą ir funkcijas, budinčio ir nuolatinio globotojo, globėjo (rūpintojo) veiklą, Globos centro ir budinčio / nuolatinio globotojo veiklos finansavimą.

2. Vaiko priežiūra / globa (rūpyba) budinčio ar nuolatinio globotojo šeimoje organizuojama siekiant užtikrinti likusio be tėvų globos vaiko teisių ir įstatymų ginamų interesų įgyvendinimą ir apsaugą, suteikiant vaikui tokias artimiausias šeimos gyvenimui sąlygas, kokių reikia jo fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių pagrindų įstatyme, Globos centro veiklos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. A1-28 „Dėl Globos centro veiklos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

4. Globos centro funkcijas vykdo Savivaldybės biudžetinė įstaiga – Šilalės rajono socialinių paslaugų namai.

5. Globos centro teises ir pareigas apibrėžia Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas, funkcijas – Aprašas.

6. Vaikų laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba) gali būti organizuojama socialinių paslaugų įstaigose, kurias savivaldybė finansuoja tiesiogiai, sudarydama paslaugų finansavimo sutartis dėl vaikai teikiamų socialinės globos paslaugų įstaigose, kurias globėjais (rūpintojais) Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo bei kitų globos (rūpybos) nustatymą reguliuojančių teisės aktų nustatyta tvarka paskiria teismas ar Šilalės rajono savivaldybės meras. Socialinių paslaugų įstaigos socialinės globos kainą apskaičiuoja vadovaudamosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoje Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikoje nustatyta tvarka. Savivaldybė iš biudžeto lėšų dengia socialinės globos kainą, neviršijant Šilalės rajono savivaldybės tarybos nustatyto maksimalaus socialinės globos išlaidų finansavimo dydžio.

II SKYRIUS VAIKO PRIEŽIŪROS / GLOBOS (RŪPYBOS) ORGANIZAVIMAS BUDINČIO IR NUOLATINIO GLOBOTOJO, GLOBĖJO (RŪPINTOJO) ŠEIMOJE

7. Budinčiais ir nuolatiniais globotojais, globėjais (rūpintojais) gali tapti asmenys, atitinkantys Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse globėjui (rūpintojui) keliamus reikalavimus, taip pat Socialinių paslaugų įstatyme numatytus reikalavimus.

8. Asmuo, pageidaujantis tapti budinčiu ar nuolatinio globotoju ar globėju (rūpintoju), kreipiasi į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VVTAIT) teritorinį skyrį ir pateikia teisės aktais nustatytus dokumentus.

9. Globos centras teisės aktų nustatyta tvarka konsultuoja asmenis, pageidaujančius tapti budinčiais ir (ar) nuolatiniais globotojais ir globėjais (rūpintojais), vykdo budinčių ir nuolatinio globotojų ir globėjų (rūpintojų) pasirengimo prižiūrėti / globoti (rūpinti) vaikus mokymus, pagal VVTAIT direktoriaus patvirtintas Globėjų ir įtėvių mokymo ir konsultavimo programas (toliau – GIMK programos), vertina budinčių globotojų, nuolatinio globotojų ir globėjų (rūpintojų) pasirengimą pagal GIMK programas, rengia išvadą apie jų tinkamumą prižiūrėti vaikus ir teikia kopiją VVTAIT teritoriniam skyriui.

10. Tarp Globos centro ir budinčio globotojo arba nuolatinio globotojo, kuris prižiūri vaikus, apibrėžtus Tvarkos aprašo 14 punkte, pasirašoma tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartis (toliau – Sutartis).

11. Sutartyje turi būti susitarta dėl šių sąlygų: Sutarties šalys; Sutarties objektas ir tikslas; vaiko priežiūros vieta; prižiūrimų vaikų skaičius; lėšų vaikui išlaikyti bei atlygio už vaikų priežiūrą dydis ir mokėjimų tvarka; atokvėpio kriziniu atveju paslaugos budinčiam ar nuolatiniam globotojui suteikimo tvarka; Sutarties šalių atsakomybė dėl netinkamų sąlygų vykdymo; kitos budinčio ar nuolatinio globotojo ir Globos centro teisės ir tarpusavio įsipareigojimai; pagalbos teikimo budinčiam ir (ar) nuolatiniam globotojui ir vaikui tvarka; Sutarties nutraukimo sąlygos ir tvarka (Sutarties forma tvirtinama Socialinių paslaugų namų direktoriaus įsakymu).

12. Budintis ir nuolatinis globotojas veiklą vykdo pagal individualios veiklos pažymėjimą.

13. Budintis globotojas prižiūri vaiką, nesusijusį giminystės ryšiais, savo gyvenamojoje vietoje ir natūralioje šeimos aplinkoje, užtikrindamas jam emocinį bei fizinį saugumą, visavertį vaiko poreikius atitinkantį ugdymą, auklėjimą ir kasdienę priežiūrą, vykdo kitas teises ir pareigas, numatytas Socialinių paslaugų įstatyme.

14. Nuolatinis globotojas prižiūri likusį be tėvų globos vaiką, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra arba turi būti nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), su kuriuo jis nėra susijęs giminystės ryšiais, ir kuriam būdingas bent vienas iš šių požymių: turi nesėkmingos laikinosios priežiūros, globos (rūpybos) / įvaikinimo patirties (globėjo nušalinimas, atleidimas, tėvų valdžios ribojimas įtėviams); turi sunkiai išgydomų ir (ar) nepagydomų raidos ir (ar) psichikos sutrikimų, negalių; piktnaudžiauja psichotropinėmis medžiagomis arba turi priklausomybių; turi funkcionavimo sunkumų (neadaptyvus elgesys, socialinis nusišalinimas, prisitaikymo mokykloje sunkumai ir mokyklos nelankymas, polinkis į savižudybę ir pan.); yra vyresnis nei 10 metų; kartu su juo yra nepilnametis tėvas (motina); kartu su juo yra 2 ir daugiau jo broliai (seserys).

15. Budintis globotojas vienu metu negali prižiūrėti daugiau kaip 3 vaikus. Bendras vaikų skaičius šeimoje su savais vaikais – ne daugiau kaip 6. Prižiūrimų vaikų skaičius gali būti didesnis išimtiniais atvejais, kai neišskiriami broliai bei seserys ir tai raštu suderinta su Globos centru, budinčiu globotoju. Globos centro ir budinčio globotojo tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartyje konkrečiai nurodoma, kiek ir kokio amžiaus, kokių poreikių vaikus budintis globotojas vienu metu įsipareigoja prižiūrėti.

16. Nuolatinis globotojas vienu metu negali prižiūrėti daugiau kaip vieno vaiko ar jų grupės, jeigu neišskiriami broliai ir seserys arba prižiūrimas vienas iš nepilnamečių tėvų su vaiku (vaikais), o jeigu nuolatinis globotojas vykdo ir budinčio globotojo veiklą, vienu metu jis negali prižiūrėti daugiau kaip 3 vaikų. Bendras vaikų (su kitais šeimoje augančiais vaikais) skaičius nuolatinio globotojo šeimoje – ne daugiau kaip 4. Bendras vaikų skaičius gali būti didesnis, jeigu neišskiriami broliai ir seserys ir (ar) nepilnametis tėvas (motina) su vaiku (vaikais), jei vaikas (vaikai) gimė tėvo (motinos) priežiūros pas nuolatinį globotoją metu.

17. Budintis globotojas vykdo vaiko priežiūrą:

17.1. prižiūri socialinę riziką patiriantį vaiką, paimtą iš jam nesaugios aplinkos, kai vaiką reikia skubiai, bet kuriuo paros metu apgyvendinti saugioje aplinkoje;

17.2. iki 2 savaičių (išimtiniais atvejais – iki 1 mėnesio) prižiūri vaiką, kai reikia suteikti atokvėpio kriziniu atveju paslaugą kitiems budintiems ar nuolatiniais globotojams, globėjams (rūpintojams) ir šeimynos dalyviams;

17.3. iki baigsis vaiko laikinoji globa (rūpyba) ir jis bus grąžintas į šeimą, jam bus nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) arba jis bus įvaikintas. Išimtiniais atvejais, kai teismas nustato vaiko nuolatinę globą (rūpybą) Globos centre, – iki vaikui bus nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje arba vaikas bus įvaikintas;

17.4. prižiūri vaiką, kai reikia suteikti darbingumo atkūrimo paslaugą nuolatiniam globotojui.

18. Budintis globotojas gali vykdyti kelių Tvarkos aprašo 17 punkte numatytų rūšių priežiūrą. Tvarkos aprašo 17.1 papunktyje numatyta priežiūra gali būti keičiama į Tvarkos aprašo 15 punkte numatytą priežiūrą, jei vaikui reikia ilgesnės nei 3 mėnesių priežiūros.

19. Laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba) vaikui, apgyvendintam budinčio globotojo ar globėjo (rūpintojo) šeimoje, nustatoma teisės aktais nustatyta tvarka.

20. Globos centras organizuoja budintiems globotojams ar nuolatiniais globotojams trumpo atokvėpio, atokvėpio kriziniu atveju ir (ar) darbingumo atkūrimo paslaugas Aprašo nustatyta tvarka. Šių paslaugų suteikimo tvarka nustatoma Sutartyje.

21. Kriziniu laikotarpiu, esant atokvėpio kriziniu atveju paslaugos poreikiui, kurį įvardija budintis ar nuolatinis globotojas, globėjas (rūpintojas) ir (arba) nustato Globos centro darbuotojai, budintis ar nuolatinis globotojas, globėjas (rūpintojas) raštu pateikia Globos centrui laisvos formos motyvuotą prašymą dėl atokvėpio kriziniu atveju paslaugos teikimo. Atokvėpio kriziniu atveju paslaugos suteikimo tvarka nustatoma Sutartyje ar Globos centro vidaus dokumentuose.

III SKYRIUS

MOKĖJIMAS UŽ VAIKO PRIEŽIŪRĄ / GLOBĄ (RŪPYBĄ) BUDINČIO IR NUOLATINIO GLOBOTOJO, GLOBĖJO (RŪPINTOJO) ŠEIMOJE

22. Globos centro teikiamos paslaugos budintiems ir nuolatiniais globotojams, šeimynos dalyviams, globėjas (rūpintojams) finansuojamos iš Savivaldybės biudžeto lėšų.

23. Savivaldybės administracija Globos centrui už budinčio ar nuolatinio globotojo prižiūrimą vaiką, kurio gyvenamoji vieta yra Šilalės rajono savivaldybėje, skiria ir moka:

23.1. atlygį budinčiam globotojui:

23.1.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nustatytos 1,0 minimalios mėnesinės algos dydžio (toliau – MMA) mėnesinį atlygį, kai budinčio globotojo šeimoje nėra apgyvendintas vaikas ir tuo metu, kai budinčiam globotojui suteikiama darbingumo atkūrimo ir (ar) atokvėpio kriziniu atveju paslauga;

23.1.2. 2,0 MMA dydžio mėnesinį atlygį, kai budinčio globotojo šeimoje apgyvendintas 1 vaikas (įskaitant ir vaiką iki 3 metų, ar vaiką nuo 12 metų, ar vaiką su negalia);

23.1.3. 3,0 MMA – kai budinčio globotojo šeimoje apgyvendinti 2 vaikai arba vidutinę ar sunkią negalią turintis vaikas (už faktiškai suteiktas paslaugas);

23.1.4. 4,0 MMA – kai budinčio globotojo šeimoje apgyvendinti 3 ir daugiau vaikų;

23.2. atlygį nuolatiniam globotojui:

23.2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nustatytos 1,0 MMA mėnesinį atlygį, kai nuolatiniam globotojui suteikiama darbingumo atkūrimo ir (ar) atokvėpio kriziniu atveju paslauga;

23.2.2. už vieną nuolatinio globotojo šeimoje apgyvendintą 14 punkto reikalavimus atitinkantį vaiką po 2,0 MMA;

23.2.3. jeigu nuolatinis globotojas prižiūri daugiau kaip vieną vaiką, atlygis jam didinamas už kiekvieną vaiką ne mažiau kaip 0,75 MMA dydžio per mėnesį;

23.3. vaiko globos (rūpybos) išmokos, mokamos Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo nustatyta tvarka;

23.4. globos (rūpybos) išmokų tikslinius priedus, mokamus Išmokų vaikams įstatymo nustatyta tvarka;

23.5. išmokos vaikui, mokamos Išmokų vaikams įstatymo nustatyta tvarka, vaikui skirtą individualios pagalbos išlaidų tikslinę kompensaciją, mokamą pagal Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymą, ir kitas išmokas, jei teisė gauti šias išmokas vaikui ir globėjui (rūpintojui) numatyta įstatymuose;

23.6. jeigu, pasibaigus vaiko globai (rūpybai) dėl pilnametystės, asmuo ir toliau yra prižiūrimas budinčio ar nuolatinio globotojo ir mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą ar studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės studijų formos programą, šio asmens mokymosi laikotarpiu budinčiam ir nuolatiniam globotojui mokamas atlygis, bet ne ilgiau, iki asmeniui sukaks 24 metai;

23.7. pagalbos pinigus:

23.7.1. 3 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI) dydžio išmoką per mėnesį už kiekvieną budinčio ar nuolatinio globotojo, globėjo (rūpintojo) šeimoje apgyvendintą vaiką, kuri naudojama vaiko poreikiams tenkinti. Jeigu, pasibaigus vaiko globai (rūpybai) dėl pilnametystės, asmuo ir toliau yra prižiūrimas budinčio ar nuolatinio globotojo ir mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą ar studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės studijų formos programą, šio asmens mokymosi laikotarpiu budinčiam ir nuolatiniam globotojui mokami pagalbos pinigai, bet ne ilgiau, iki asmeniui sukaks 24 metai.

24. Globos centras kas mėnesį perveda 23.1–23.5 ir 23.7.1 papunkčiuose numatytas iš Savivaldybės gautas lėšas budinčiam ar nuolatiniam globotojui Sutartyje nustatytomis sąlygomis.

25. Tais atvejais, kai Sutartį sudaro sutuoktiniai, atlygis mokamas tik vienam iš jų.

26. Budintis ar nuolatinis globotojas, siekdamas patenkinti vaiko pagrindinius ir saviraiškos poreikius, įsipareigoja Tvarkos aprašo 23.3, 23.5 ir 23.7.1 papunkčiuose numatytas gaunamas išmokas skirti vaikui išlaikyti (pvz.: maistui, drabužiams, kanceliarinėms prekėms, higienos prekėms, laisvalaikiui ir ugdymui, kišenpinigiams, medikamentams ir pan.). Globos centras turi teisę prašyti budinčių ar nuolatinų globotojų pateikti išlaidas pagrindžiančius dokumentus tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartyje nustatyta tvarka.

27. Vaiko, patiriančio socialinę riziką, išlaikymo budinčio globotojo šeimoje, iki bus nustatyta laikinoji globa (rūpyba) ar vaikas bus grąžintas į šeimą, atokvėpio kriziniu atveju paslaugų budintiems globotojams išlaidos ir jų mokėjimas atliekamas Globos centro ir budinčio globotojo Sutartyje nustatyta tvarka.

28. Asmeniui, kuris siekia tapti budinčiu ar nuolatinu globotoju, globėju (rūpintoju), įvaikintoju ir kuriam siūloma GIMK programoje dalyvauti ne Šilalės rajono savivaldybėje, kompensuojamos kelionės į kitą savivaldybę išlaidos ar organizuojama transporto paslauga.

29. Globos centro atstovų, dalyvaujančių vaiko globos peržiūrose, atvejo vadybos posėdžiuose, kelionės išlaidas finansuoja ta savivaldybė, kurios teritorijoje inicijuotas vaiko laikinosios globos (rūpybos) ar nuolatinės globos (rūpybos) nustatymas.

30. Globos centras turi teisę veikti kaip paramos gavėjas Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka. Paramos priėmimo tvarką nustato Šilalės rajono socialinių paslaugų namų direktorius.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Sutartis gali būti keičiama ar nutraukiama budinčio ar nuolatinio globotojo iniciatyva prieš tai Globos centrą įspėjus ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį, jei šeimoje nėra laikinai apgyvendinto

ir prižiūrimo vaiko, ir ne vėliau kaip prieš 3 mėnesius, jei šeimoje yra apgyvendintas ir prižiūrimas vaikas, išskyrus atvejus, kai vaiko laikinoji globa baigiasi anksčiau šio termino.

32. Globos centras Sutartį gali nutraukti vienašališkai, iš anksto neįspėjęs budinčio ar nuolatinio globotojo, jei paaiškėja aplinkybės, dėl kurių būtini tokie sprendimai. Apie Sutarties nutraukimą budintis ar nuolatinis globotojas informuojamas motyvuotu raštu.

33. Globos centras vienašališkai gali nutraukti Sutartį:

33.1. kai budintis ar nuolatinis globotojas nevykdo Tvarkos apraše nustatytų reikalavimų ir Sutartyje numatytų įsipareigojimų;

33.2. kai budintis ar nuolatinis globotojas be pateisinamos priežasties atsisako apgyvendinti ir prižiūrėti vaiką;

33.3. kitais nenumatytais atvejais VVTAIT teritorinio skyriaus teikimu.

34. Sutartis gali būti keičiama tik raštišku šalių susitarimu. Susitarimas tampa neatskiriama Sutarties dalimi.

35. Globos centras teikia informaciją Savivaldybės administracijai dėl lėšų poreikio ir planuojamų paslaugų teikimo Savivaldybės administracijos nustatyta tvarka. Lėšos vaikų priežiūrai budinčio ar nuolatinio globotojo šeimoje užtikrinti planuojamos kiekvienų metų Šilalės rajono savivaldybės biudžete.

36. Esant aplinkybėms, dėl kurių Globos centras neturi galimybės teikti vaiko priežiūros paslaugos budinčio ar nuolatinio globotojo šeimoje, Šilalės rajono savivaldybės administracija gali pirkti, finansuoti socialines paslaugas, teikiamas kitų savivaldybių globos centrų, sudarydama su jomis socialinių paslaugų teikimo ir finansavimo sutartis.

37. Kai budinčio globotojo šeimoje apgyvendinamas vaikas, kurio faktinė gyvenamoji ir deklaruota gyvenamoji vieta yra ne Šilalės rajono savivaldybės teritorija, už suteiktą laikiną apgyvendinimą budinčio globotojo šeimoje sumoka ta savivaldybė, kurioje yra vaiko ar jo tėvų nuolatinė gyvenamoji vieta.

38. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu ([\(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), nuostatomis.

39. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos Reglamento ([\(ES\) 2016/679](#) ir duomenų valdytojo, į kurį kreipiamasi dėl duomenų subjektų teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka.

40. Asmenų prašymai, sprendimai ir (ar) kiti pateikti dokumentai saugomi Globos centre, asmens dokumentų byloje arba elektroninėje byloje vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

41. Pasikeitus šiame Apraše nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.
